

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 178.  
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e48802/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.  
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

mer ved 3 omgætt, at den omdannede Comitee skulde ansees som permanent.

Efter Dagordenen gik man dernæst over til Spørgsmaal om Dyrskningen af nogle Kredse.

**Valdus-Rüller:** Jeg har begjært Ordet for at afværge en Misforstaaelse angaaende Kredse fra Høst. Der er nemlig alle 6 Kredse fra Høst, men det er en og samme Kreds, nemlig den 6. Gremplæter, saaledes som jeg ogsaa har udtalt det i min Erklæring til den erede Formand, hvorefter jeg tilliglede kan bemærke; og naar der derfor her tales om 6, saa vil det ikke sige andet, end at de, der have sat Kredsen igang paa Høst, have givet 6 Afstemninger af den, for at den hurtigere kunde circularisere i Dens forskjellige Egne. De ere imidlertid alle 6 allerede omstændende og ere kun indsendte, for at Forsamlingen kunde erholde de originale Underkrifter. Der bliver altsaa alle Tale om at opløse 6 Kredse, men kun om en, og denne er fremdeles saa lev, at Dyrskningen ikke vil optage mere end et Par Minuter. Der er ikke fremset noget bestemt Forslag om, at Kredsen skulde blive opløst, kun en Anmodning om, at den maatte blive Forsamlingen forelagt; men dette er efter al Sandsynlighed, fordi Underkrifterne ikke have tænt sig den Hensigt, man vil gjere herpaa, eller vilde de vistnok ønske den opløst, for at den hurtigere kunde gaae over i Rigsdags-Tidenden. Jeg skal veduden gjere opmærksom paa, at da det ogsaa blev vedtaget, at Dyrskning af en Kreds fra de herovnreede Stedegjædere skulde stude, finder jeg det inconsequent, hvis man ikke vilde tilliglede Dyrskningen af denne Kreds fra Høst, da den er ubegavt sin Værd, der ere i et aldeles analogt Forhold med hine, og da det vel maa interessere at vide, hvorefter Stemningen er paa Høst.

**Formanden:** Jeg skal tillade mig den yderligere Bemærkning, at jeg antog, at her var 6 ligeværdige Kredse. Derfor foreskriver det mig at være et Spørgsmaal, om man ikke, efter det er vedtaget at tage det Spørgsmaal i Almindelighed, om Kredse der opløses eller ikke, under nærmere Behandling, gjorde rettet i at udsætte Afgjørelsen af det Spørgsmaal, hvorefter Kredse fra Høst og Høstn skulle opløses eller ikke, indtil vi have afgjort Spørgsmaalet i Almindelighed. Jeg ved imidlertid ikke, hvad Forsamlingen i sin Hensende maatte vilde beslutte.

**Tage-Rüller:** Jeg er af den Mening, at Spørgsmaalet om Kredse Dyrskning der udsætte, indtil Behandling fra den med omstaaende Comitee kan være indkommen. Jeg fandt det vel, saaledes som allerede er Tale der bemærket, være Spørgsmaal, om der ikke kunde gjøres en Undtagelse med den nærværende Kreds fra Høst, i Analogi med det, som ogsaa fandt Sted med den stedsige, som blev opløst.

**Grundtvig:** Vil jeg høre ogsaa, at der er Grund til at lade denne Kreds opløse, da den er fra et Land, der dog hører til Stedsig.

**Deholm:** Jeg skal tillade mig at bemærke, at hvis jeg ikke tager fejl, er det af Gremplæterne underordnet betingelsesløst, idet der nemlig er henholdsvis til en tidligere Kreds, der altsaa staaer i en saadan Forbindelse med den nærværende, at det synes, at hvis denne skal opløses, maatte ogsaa hin opløses, da den ikke kan antages at være hele Forsamlingen bestemt.

**Krieger:** Jeg skal tillade mig at tilføje, at da den i Forsamlingen først indtraadte Rigsdagsmand har stillet et særskilt Spørgsmaal om de stedsige Forhold, fandt der mig at være saa meget mindre Anledning til at beslutte Dyrskningen af en enkelt Kreds i den Mening, som den hies Sag jo vil komme under Behandling ifølge hans Forslag. Det er netop det Måttige ved at tillægge Kredse en foregen Behandling, at man derover bringer Opmærksomhed under Behandling i Forsamlingen, som af intet Medlem selv er optagne til Forsamlingen. Naar dette sker, saaledes som det her er Tilfældet, de findes det mig, at den Sag, der omdannedes i Kredsen, derud kommer til sin fulde Ret.

**Grundtvig:** For det første synes mig, at det erde Medlem har gjort, at Dyrskningen ogsaa ikke drog nogen Behandling efter sig, ligesom Dyrskningen heller ikke behøver at gjere dette. Dernæst, hvad mit Forslag angaar, da foreskriver det mig, at fordi man

for et Forslag angaaende Stedsig Stilling i det Helt, vilde Kredse Dyrskning indtræde derud overfølgelig, men at det dog indvillig vil være meget godt, om disse Ting vare Forsamlingen iforveien bekendte, og om den herte en Udvalgte af Stedsigs egne Deberes Høflighed.

**Kammeraad Drosow:** Al de samme Grunde, hvorfor jeg ogsaa foreskriver Dyrskningen af Kredse fra Høst, men jeg dog ogsaa bemærke Dyrskningen af de foreliggende Kredse. Jeg stemte med Dyrskningen af den Kreds med de mange Underkrifter, fordi jeg synes, at det ikke var Underkrifternes Mængde, der skulde afgjøre Sagen; men jeg havde ogsaa en anden Grund, nemlig den, at jeg vilde fra tidligere Tider, at Forsamlingen vilde blive overensstemmet med en Række Kredse, og jeg er overbevist om, at naar den Tid lagges sammen, som gaar med ved Dyrskningen af Kredse og de Debatter, som deraf kunde følge, vil det snart udgaae en Dags Arbejde; men naar man erindrer, at enhver Dag, vi her arbejder sammen, koster Staten 600 Rbd., saa synes det mig, at dette er Ulykke, som Dyrskningen ikke er værd.

**Grundtvig:** Jeg skal tillade mig at sige et Ord, saameget mere som der blev talt om Kredse ogsaa. Der var hengaaet et stort Medlem, der yttede, at han af en dobbelt Grund skulde lide, hvad jeg havde sagt om, at Kredse fra Stedsigerne undtagelsesløst skulde forstaae at komme i Betragtning til at opløses. Det samme erde Medlem bemærkede, at netop forstaaet fandtes hos os Høst, maatte det antages afværende, at en saadan Kreds opløses. Jeg vil gjerde denne Betsigt til at bemærke, at min Dyrskningsindsigelse gaar overens, og at jeg ikke indfører, hvordan det skulde være muligt, at de Kredse, som vi alle vide, at vi skulde have Regt ind at herte dem udtalte. Jeg kan ligefremt begribe, hvad det erde Medlem mente med den Bemærkning, at han maatte komme derind, fordi en saadan Dyrskning sigtede til at tillægge disse Udsat af Kredse en for stor Magt, en for stor Magt hos Høst; thi hvorefter skulde man kunne frygte for det, naar man med Stedsigernes eller de samme Kredse, som Kredse er et Udsat for. I det Helt kan jeg ikke forstaae, hvorefter Tallet og den store Mængde skulde gjere Udsat overalt i den hele Stat, men man ikke herte det er Tallet paa Mandkræfter, som udtrykke deres Høflighed med Gensyn til Fæderlandets Stilling.

**Radvig:** Det er med en vis Frygt, jeg tager Ordet i denne Sag, da jeg derud vil komme tilbage paa Regt, der maatte vilde kunne synes en Understøttelse af hvad Forsamlingen alt har besluttet. Der er ogsaa en anden Grund til denne Frygt, om jeg maa falde det saa, den nemlig, at jeg maa begynde med at udtale mig imod den erde Formand, fordi han, uagtet jeg havde udtalt mig Ordet, dog har givet det til et Par Medlemmer, som alt har talt flere Gange for mig. Jeg troer deri at se et Brud paa den af os vedtagne Forretningsorden, som man naar man ser at bekæmpe. Med Gensyn til Sagen selv skal jeg sige at rettere den til det, hvorefter den allerede ogsaa, efter min Formening, skulde have været henført, og henføre den til det Standspunkt, hvorpaa den havde været holdt, nemlig til et Spørgsmaal om Forsamlingens Form her i Salen, og ikke om Indførelsen af denne eller hin Kreds; thi herte troer jeg, at Høsten i Discussionen ogsaa saa, at vi ikke helt og til det almindelige Spørgsmaal, og betragtede, hvad Folgen vilde blive for Forretningsordenen for Fremtiden, men gik ind paa den foreliggende Kredse Indførelse og beslutte os dertil. Naar vi nu betragte dette Spørgsmaal som et almindeligt Spørgsmaal for vor Forretningsorden, mader selv dette, at hvis vi vedtager, at Kredse i Almindelighed skulde opløses — hvilket jeg forevigt troer, at Ingen vil fremme for — saa var Beslutningen af vor Dagorden og vor Gjæring overladt til Høst udsat denne Forsamling; det skulde da til et større eller mindre Antal af vor Medlemmer, som man forevigt kan herte at Høst for, at forene sig om en Kreds og indgive den, og vi skulde da opløse den og forudsætte hvad deraf kunde følge. Men Ingen vil vel fremme for, at alle Kredse fra Høst opløses, altsaa fra Høst; men herte herte det